

РЕШЕНИЕ

№ 14058

гр. С., 17.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 31 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ

при участието на секретаря КОЯ Н. КРЪСТЕВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ Гражданско дело № 20221110137798 по описа за 2022 година

Образувано е по искова молба, подадена от К. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ул. „П.“ № 46, вх. Б, ет. 7, ап. 16, срещу В. Н. П., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „Г. Д.“ № 26, вх. Г, ет. 1, ап. 60, с която е предявен осъдителен иск по чл. 45 ЗЗД за заплащане на сумата от 15 000 лв. – частичен иск от 30 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на клеветнически твърдения и обидни квалификации, съдържащи се в статия от 01.07.2022 г., публикувана в сайта ***** със заглавие: „К. иска оставката на шефа на ДАНС, аз пък искам експулсирането на К. в селото и К.! Има доказателства как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на антипрезидентската кампания! К. се хвали, че държи Г. за топките. Не знам за кои топки кого държи, но ще се погрижим шепите и да останат празни“, ведно със законната лихва от датата на публикуване на процесната статия на 01.07.2022 г. до окончателното изплащане.

Твърди че, в процесната статия се съдържат съответни обидни квалификации и клеветнически твърдения, уточнени с молба от 19.08.2022 г., в резултат на чието узнаване претърпяла неимуществени вреди считано от публикуването на процесната статия занапред съгласно уточнителна молба от 10.08.2022 г.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът В. П. твърди, че публицистиката, изходяща от него, първо е публикувана в сайта *****, откъдето бива разпространява свободно от трети лица в интернет, поради което не следвало да носи отговорност за статии, публикувани в сайта ***** . Сочи, че статията съдържа обиди и клевети, а оценъчни съждения за работата на ищцата като председател на БСП, както и че липсва пряка причинна връзка между съдържанието на статията и твърдените вреди. Счита, че е налице недопустимо изменение на иска по реда на чл. 214 ГПК, което налагало прекратяване на делото.

Съдът, като прецени събраните доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявен е иск с правно основание чл. 45 ЗЗД.

За да бъде уважен предявеният иск, ищецът следва да докаже, че е претърпял твърдените от него неимуществени вреди от публикуваната статия вследствие на противоправното деяние по разпространяване чрез електронно издание на обидни квалификации и клеветнически твърдения по неин адрес, която има за автор ответника.

В тежест на ответника при доказване на горепосочените обстоятелства е да докаже, че процесната статия съдържа квалификации, които съответстват на господстващия в българското общество морал, както и твърдения, които отговаря на истината, възраженията си, както и всички обстоятелства, от които черпи благоприятни за себе си правни последици.

По делото са приети неоспорени от страните основно и допълнително заключение на съдебна компютърно-техническата експертиза (СКТЕ), които съдът цени като обективни и компетентно изготвени.

С окончателния доклад по делото съдът е отделил за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че автор на процесната статия с процесното съдържание, публикувана в сайта *********, е ответникът.

Съгласно основното заключение на СКТЕ на 01.07.2022 г. в 13:39 ч на интернет страницата с адрес ********* е публикувана статия със заглавие „К. иска оставката на шефа на ДАНС, аз пък искам експулсирането на К. в селото и К.! Има доказателства как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на антипрезидентската кампания! К. се хвали, че държи Г. за топките. Не знам за кои топки кого държи, но ще се погрижим шепите и да останат празни!“, която е публично достъпна и налична и към датата на изготвяне на експертизата, какъвто извод вещото лице по СКТЕ прави и за другата статия с еднакво съдържание, публикувана в сайта *********, чието авторство ответникът изрично признава в отговора на исковата молба.

Неоснователен е доводът на ответника, че не бил автор на статията с процесното съдържание в сайта *********, а на статията в собствения му сайт *********, след като според основното заключение на СКТЕ статиите в горепосочените два сайта са с еднакво съдържание, а именно процесното съдържание на статията в сайта *********, нахождаща се на л. 8-9 по делото.

Основателен е доводът на ответника, че стилистически не бил публикувал процесната статия във вида в сайта *********, за което ответникът не носи отговорност, тъй като на първо място какво е стилистическото оформление на процесната статия в процесния сайт не е относимо към твърдените от ищцата неимуществени вреди, а на следващо място по делото липсват доказателства, че именно ответникът е автор на стилистическото оформление на процесната статия в състоянието, твърдяно от ищцата – с главни букви и едър шрифт в заглавието на същата статия.

В исковата молба ищцата определя изразите в процесната статия като позорящи нейната личност като общественик, а с уточнителна молба от 19.08.2022 г. конкретизира процесните твърдения съответно като обидни и клеветнически.

С уточнителна молба от 19.08.2022 г. ищцата твърди, че следните изрази в процесната статия имат обиден характер:

1. „Аз пък искам експулсирането на К. в селото и К.“;
2. „Не знам за кои топки кого държи, но ще се погрижим шепите и да останат

празни“;

3. „през последните години се нагледахме на всякакъв тип наглеци“ ... „както и разбира се лелката от БСП К. Н.“;

4. „Тази селянка (селянка, защото е родом от село К.)“;

5. „...е на път да задмине всички със своята престъпна наглост.“;

6. „лелката от К. се превърна в еманация не само на провала на БСП“;

7. „тази онагляла женица“;

8. „Разбира се, както повечето неграмотни текезесари, и тя бърка дълбоко.“;

9. „действително заслужава титлата „Лъжец номер 1 на държавата“;

10. „лелката от К. е решила да хапе за последно“;

11. „Просто защото има много хора, които няма да позволят Корнела да продължи да съществуваш на територията на държавата и партията БСП със своята безпардонна арогантност и невиджана наглост.“;

12. „Хората в БСП не са слепи, а и между другото, наистина не мога да разбера, защо още те търпят, а не те хванат за косата и не те изхвърлят от третия етаж на „П.““;

13. „определящо „схемите“ като: „всички мръсни, долни и лъжливи схеми на К. Н.“;

14. „Не знам за кои топки кого държи, но пак ще повторим, има хора, които ще се погрижат шепите ѝ да останат празни. Въпреки ненаситния ѝ глад за чужди топки.“.

Ищцата сама твърди в исковата молба, че е обществена личност – политик, председател на Националния съвет на Българската социалистическа партия (БСП), народен представител в 41-во, 42-ро, 43-то, 44-то, 46-то и 47-мо Народно събрание, а към датата на предявяване на иска – министър на икономиката и индустрията и заместник министър-председател по икономиката и индустрията, които обстоятелства се установяват и от приложените към исковата молба доказателства – решения на Народното събрание на Република България и на Централната изборителна комисия.

Ноторно е, че ищцата е лидер на Българската социалистическа партия като една от основните структурни партии в българския политически живот през последните повече от две десетилетия на все още продължаващ преход на Републиката към демокрация и пазарна икономика, като през преобладаващата част от този период същата партия е била в опозиция, а не като част от управлението на страната. Ищцата се явява като един от основните актьори (играчи) на сцената на съвременния българския вътрешнополитически живот. Това обстоятелство предпоставя по-голяма от обичайната психическа издръжливост на водача именно на онази партия, който следва да оспорва правилността на политиките на управляващото мнозинство и същевременно постоянно да отбива атаките, включително и медийни по адрес на партията и в частност адресирани към нея.

Всеки има право свободно да изразява мнението си, но то не е абсолютно, тъй като не може да го упражнява извън неговото предназначение, като накърнява правата и доброто име на друго и обществените ценности, характерни за едно демократично общество (чл. 39 КРБ, чл. 10 КЗПЧОС и Решение № 20 от 14.07.1998 г. на КС на РБ по конст. д. № 16/98 г.; Решение № 7 от 4.VI.1996 г. на КС на РБ по конст. д. № 1/96 г.).

Дейността на съда може да се възприеме като намеса от страна на държавата в свободното упражняване на правото на мнение, поради което за неговата правомерност

по смисъла на чл. 10 КЗПЧОС съдът проверява наличието на баланс между правото на свободно мнение, обществения интерес и необходимостта от защита на правото на добро име (Решение от 10.11.2015 г. на ЕСПЧ по дело Couderc and Hachette Filipacchi Associés срещу Франция).

При преценката за правомерно упражняване правото на свободно мнение в пределите по чл. 10, § 2 КЗПЧОС съдът прави разграничение между фактически твърдения и оценъчни съждения, изразени в съответното мнение (Решение от 17.12.2004 г. на ЕСПЧ по дело Pedersen and Baadsgaard срещу Дания; Решение от 26.04.1995 г. на ЕСПЧ по дело Прагер и Обершлик срещу Австрия). Верността на фактическите твърдения подлежи на доказване (Решение от 8.07.1986 г. на ЕСПЧ по дело Лингенс срещу Австрия), но не и верността на оценъчните съждения (Решение от 23.05.1991 г. на ЕСПЧ по дело Обершлик срещу Австрия; Решение от 8.07.1986 г. на ЕСПЧ по дело Лингенс срещу Австрия), въпреки че и оценъчните съждения могат да се възприемат като прекомерно засягащи правото на добро име, ако не се подкрепят от достатъчно факти (Решение от 17.12.2004 г. на ЕСПЧ по дело Pedersen and Baadsgaard срещу Дания; Решение от 27.05.2001 г. на ЕСПЧ по дело Джерусалем срещу Австрия).

Независимо от това ограниченията на чл. 10, § 2 се прилагат само по изключение по отношение на мнения по политическа или друга обществена тематика, имайки предвид, че правото на свободно мнение е от основополагащо значение за правилното функциониране на политическия живот, което засяга всички обществени процеси в съответната държава (Решение от 18.07.2000 г. на ЕСПЧ по дело Şener срещу Турция).

Политиците са обществени личности, които могат правомерно да бъдат обект на агресивни и полемични коментари и оценки с много по-голям интензитет в сравнение с тези, които се налага да търпи всеки друг гражданин, който не е натоварен с обществена функция (чл. 39, ал. 2 КРБ, чл. 10, § 2 КЗПЧОС и Решение от 11.04.2006 г. на ЕСПЧ по дело Бразилиер срещу Франция; Решение от 23.05.1991 г. на ЕСПЧ по дело Обершлик срещу Австрия; Решение от 8.07.1986 г. на ЕСПЧ по дело Лингенс срещу Австрия; Решение № 110 от 25.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 2808/2016 г., IV г. о.; Решение № 369 от 26.11.2015 г. на ВКС по гр. д. № 2098/2015 г., IV г. о.; Решение № 204 от 12.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 7046/2014 г., IV г. о.; Решение № 62 от 6.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1376/2011 г., IV г. о.; Решение № 484 от 9.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 1438/2009 г., III г. о.).

Свободата на изразяване на мнения е приложима не само по отношение на информация или идеи, които се възприемат благоприятно или се разглеждат като безобидни или неутрални, но също така и за изявления, които се възприемат като оскърбителни, шокиращи или смущаващи от държавата или от част от обществото (Решение от 24.02.1997 г. на ЕСПЧ по дело Де Хайс и Гайселс срещу Белгия; Решение от 7.12.1976 г. на ЕСПЧ по дело Хендисайд срещу Обединеното кралство).

Самата искова молба е написана във връзка с оплакванията на ищцата за неимуществени вреди от преобладаващо обидни според нея изрази в процесната статия, а не толкова във връзка с останалите изрази в същата статия, които ищцата твърди, че били с клеветнически характер. Този извод се подкрепя и от посоченото в уточнителна молба от 19.08.2022 г., където ищцата сочи като изрази с обиден характер 14 от общо 27 изброени изрази в статията.

Горепосочените изрази с твърдян от ищцата обиден характер не са основание за ангажиране на отговорността на ответника, доколкото политиците са обществени

личности, които могат да бъдат обект на агресивни и полемични коментари и оценки с много по-голям интензитет в сравнение с тези, които се налага да търпи всеки друг гражданин, който не е натоварен с обществена функция. Поради това ищцата не може да претендира обезвреда за уточнените от самата нея като обидни изрази.

С горната молба от 19.08.2022 г. ищцата твърди, че следните изрази в процесната статия имат клеветнически характер:

1. „Има доказателства как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на антипрезидентската кампания“;
2. „К. се хвали, че държи Г. за топките“;
3. „...попаднала случайно в С., покрай връзките си с един бивш премиер със спорен етнически произход“;
4. „... но и на най-безпардонното лъжение.“;
5. „...докара БСП до безпрецедентен срив на доверие и превърна социалистическата партия във филиал на своите частни интереси.“;
6. „Н. се взе дотам на сериозно, че си помисли, че дългата и върволица от опашати лъжи няма да и докарат отведен отговор“;
7. „Н. ще си понесе последствията за всички свои престъпления “... „Затова няма съмнение““;
8. „в сайта **** пазим доказателства във вид на скрийншотове и аудиофайлове, как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на цялата медийна антипрезидентска кампания на последните избори за държавен глава.“;
9. „След като самата тя се увърта в куп далавери, за които се надяваме, че най-накрая прокуратурата ще обърне внимание, днес лелката от К. е решила да хапе за последно в своята безпомощност.“;
10. „От този момент сайтът **** предприема безпрецедентна кампания да освети всички мръсни, долни и лъжливи схеми на К. Н. и К. М.“;
11. „Надяваме се, че в края на тази кампания прокуратурата най-накрая ще си свърши работа.“;
12. „К. Н. обича да се хвали, че държи Г. за топките.“
13. „К. предаде партията си, Македония, отношенията с Русия, разума и цяла България. И ще бъде съдена за това. Несъмнено.“;

При иск за присъждане на обезщетение за причинени неимуществени вреди от изнесена от журналист информация съдът е властен да посочи кои изрази и действия на журналиста представляват твърдения за факти и кои – оценка на фактите. На проверка за истинност подлежат фактическите твърдения, те могат да ангажират отговорността на журналиста по иска по чл. 45 ЗЗД, респ. на издателя по иска по чл. 49 ЗЗД, само ако са неверни и позорят адресата, тоест са от естество да накърнят неговата репутация и добро име в обществото, като засягат неговата чест, представляваща обществената оценка за него като човек нравствен и достоен (Решение № 182 от 10.04.2012 г. на ВКС по н. д. № 382/2012 г., III н. о.). Оценките (мненията) не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност. Те могат да ангажират отговорността на журналиста, респ. издателя, само ако представляват обида.

Когато журналист изнася засягащи честта на друго лице факти, той трябва да провери тяхната достоверност преди да ги разпространи. Това не важи за мненията, тъй като те не могат да бъдат достоверни или не, правно значение оценките имат, само ако са обидни. Неблагоприятните за друго лице факти обаче трябва да бъдат проверени от журналиста, преди да ги разпространи. Правни норми за начина, по който тази

проверка да се извърши, няма. Утвърдено е схващането, че за изнесените факти журналистът трябва да е получил потвърждение поне от два независими източника. Правното значение на добросъвестната проверка се проявява тогава, когато въпреки извършването ѝ, фактите се окажат неверни. В този случай, ако проверката действително е добросъвестна, се изключва вината и журналистът не отговаря за вредите, причинени от противоправното му деяние.

Разпоредбата на чл. 10, § 1 КЗПЧОС прокламира свободата на изразяването на мнения, включително разпространяването на информация и идеи без намеса на държавните власти. Нормата не дава право да се разпространяват неверни факти, нито да се засяга достойнството на други лица, а осигурява свободната оценка на фактите и възможността тя да се отстоява. Рамките, до които се простира тази свобода, се определят от възможността да бъдат засегнати неоправдано честта и достойнството на гражданите - чл. 10, § 2 КЗПЧОС. Допустимата журналистическа критика по отношение на публичните личности и в частност на политиците, е с по-широки граници. Колкото по-известна е една личност, включително политик, толкова повече намеса в частноправната си сфера се налага да понася. Обществеността има право да бъде информирана за действията и постъпките на този, комуто се е доверила да представлява интересите ѝ. Поради това политиците следва да понасят засиления журналистически интерес и да търпят повече укори, включително с надхвърлящи добрия тон изразни средства. Но и журналистите не могат да използват правото за свободно разпространение на информация, за да клеветят. Те следва да ограничат критиките до границите, визирани в чл. 39, ал. 2 КРБ, а доколкото ги прекратят, отговарят за причинените вреди (Решение № 165 от 22.12.2017 г. на ВКС по гр. д. № 196/2017 г., III г. о.; Решение № 12 от 6.02.2013г. на ВКС по гр. д. № 449/2012 г., III г. о.; Решение № 85 от 23.03.2012г. на ВКС по гр. д. № 1486/2011 г., IV г. о.).

Поради това следва преценка кои от посочените изрази, използвани в процесната статия, представляват твърдения за факти, доколкото само същите подлежат на проверка за истинност, и кои от изразите - оценка на фактите.

Престъплението е това общественоопасно деяние, което формално осъществява признаците на предвиден в закона конкретен престъпен състав и което е наказуемо според правилата на Наказателния кодекс. Деликтът представлява поведение, носещо вреда в субективната сфера, правния интерес, правнозначима ценност, независимо дали това поведение е обхванато от фактическия състав на наказателноправна норма. При деликта съставомерно е противоправното увреждане на друго лице от дееца, на което е причинена реална вреда, която подлежи на пълно обезщетяване. Действително, клеветата е престъпление по Наказателния кодекс (чл. 147, ал. 1 и чл. 148, ал. 2 НК), което е от частен характер и се преследва по тѣжба на пострадалия – частен тѣжител, който осъществява обвинителната функция самостоятелно като главна страна в процеса и има изключителни права да се разпорежда с предмета на делото. Той има качеството на пострадад от деянието и негова е волята дали да защити правата си по наказателен ред и да доказва, че деецът е извършил престъплението „клевета” от обективна и субективна страна (при пряк или евентуален умисъл), или по граждански път – чрез иска за непозволено увреждане по чл. 45 ЗЗД, чийто предпоставки, както се посочи по-горе, са различни от тези в наказателното право. Това е така, тѣй като за да бъде основателен този иск, следва да се установи, че е налице осъществено противоправно деяние (действие или бездействие), вина, вреда и причинна връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Причинната връзка се доказва във всеки конкретен случай, като тежестта на доказване

е върху този, който я твърди. Вината се предполага до доказване на противното, а останалите предпоставки – противоправно деяние и вреда, подлежат на установяване от ищеца (Решение № 12 от 6.02.2013г. на ВКС по гр. д. № 449/2012 г., III г. о.).

1. Относно изразите „Има доказателства как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на антипрезидентската кампания“ и „в сайта **** пазим доказателства във вид на скрийншотове и аудиофайлове, как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на цялата медийна антипрезидентска кампания на последните избори за държавен глава.“ не представляват клеветнически твърдения.

Ищцата в качеството си гражданин и политик може не само да изразява свободно вижданията си спрямо една или друга обществена фигура, каквато е несъмнено и президентът на страната, но и да изразява критично мнение за негови действия или бездействия. Същата би могла да призовава избирателите да гласуват или не за определен кандидат в изборите за президент на страната. Обстоятелството, че даден политик по време на предизборна кампания е изразявал негативно мнение спрямо определен кандидат за държавен глава, което евентуално би могло да доведе и до негативни нагласи у избирателите по отношение на този кандидат, не представлява позорно обстоятелство, а изцяло правомерно поведение в рамките на политическо функциониране от страна на ищцата като обществена фигура.

2. „К. се хвали, че държи Г. за топките“ и „К. Н. обича да се хвали, че държи Г. за топките.“ са изрази, носещи обидна краска. В съвременния разговорен български език изразът за хващането на гениталиите на мъж от страна на жена се възприема като обозначение за установено надмощие от страна на жената като лице, което в съвременния свят се опитва да се еманципира и да заеме своето достойно място наред с физически по-силния мъжки пол, тоест надмощие от физически по-слабо лице спрямо физически по-силно лице, но неговото преносно значение има общо единствено с това, че мъжът бива поставен в патова, безизходна ситуация, с която трудно може да се справи, ако женският хват върху неговите „гениталии“, слаби места, не бъде отслабен. С процесния израз се има предвид, че ищцата имала надмощие над главния прокурор при ноторния факт, че към момента на публикуване на процесната статия именно лице с имена И. Г. е заемал длъжността „главен прокурор на Република България“, по което обстоятелство страните също не спорят. Дали ищцата е имала политическо влияние върху главния прокурор към датата на публикуване на процесната статия е мнение, изразено от ответника по отношение на ролята на ищцата като политик спрямо основна фигура в българската съдебна и държавна система.

Същият извод се налага и относно израза „К. предаде партията си, Македония, отношенията с Русия, разума и цяла България. И ще бъде съдена за това. Несъмнено.“. Дали ищцата като лидер на водената от нея основна политическа партия е извършила твърдяно от ответника политическо предателство по различни политически теми, стоящи на дневен ред в българското общество, е оценъчно съждение за начина, по който ответникът твърди, че ищцата си върши работата като основна политическа фигура, и именно подобни изрази са еманация на упражнено право на свободно мнение относно политическия живот на страната.

Същото право на свободно мнение е правомерно упражнено и при употребата на други процесни изрази: „...докара БСП до безпрецедентен срив на доверие и превърна социалистическата партия във филиал на своите частни интереси.“ и „Н. се взе дотам на сериозно, че си помисли, че дългата и върволица от опашати лъжи няма да и докарат ответен отговор“. Първият посочен израз представлява отрицателна оценка за

дейността на ищцата като партиен лидер, в частност за причините, довели до срива в доверието на обществото в Българската социалистическа партия. Горепосочените два изрази съдържат мнения на техния автор, че ищцата се е провалила като лидер на политическа партия, която е на дъното на политическия живот и чрез която ищцата задоволява свои частни, а не обществени интереси.

По правило основна цел на всяка политическа партия е участието в управлението на страната, чрез което партиите, съответно чрез техните лидери се домогват, като опонират на управляващите, когато са в опозиция, използвайки неуспехи на управляващото мнозинство при провеждането на различни заявени управленски политики, и като се стремят да спечелят общественото доверие при самото управление на страната. Последно посоченият израз относно твърдените лъжи на ищцата могат да бъдат елемент, включително и основен от политическото поведение на всеки български, а и чуждестранен политик, за да спечели общественото доверие, като в същия израз липсва дори конкретизация на съответни неистини, които да се твърди да са били изречени от ищцата.

С протоколно определение от 29.05.2023 г. съдът констатира, че ищцата е получила препис от отговора на исковата молба на основание чл. 176, ал. 2 ГПК видно от разписка към съобщение от 03.05.2023 г., в който отговор са обективирани въпроси за снемане на обяснения на ищцата, която е била предупредена за неблагоприятните последици, ако не се яви и не даде лично обяснение чрез явилите се за нея в предходното открито съдебно заседание процесуални представители, за да даде обяснения по следните въпроси:

1. Правила ли е изказване от трибуната на Народното събрание на 01.07.2022 г., в което е искала оставката на председателя на ДАНС?;

2. Изразявала ли е отношение спрямо личността и работата на Главния прокурор на Република България и положително ли е това нейно изразено мнение?

Неявяването на ищцата в открито съдебно заседание не води до прилагане на неблагоприятните последици по чл. 176, ал. 3 ГПК, тоест до приемане за доказани на обстоятелствата, въведени с горепосочените въпроси, тъй като същите касаят политическата дейност на ищцата, във връзка с която е изразена силно отрицателна оценка в процесната статия по гореизложените съображения.

3. Същият извод се налага и по отношение на изрече „... но и на най-безпардонното лъжение.“, цитиран от ищцата отделно като израз с твърдяно от нея клеветнически характер, но следва да бъде тълкуван с оглед на цялото следно изречение, в което е съответно употребен:

„Вярно е, че мнозинството от играчите на политическия фронт са невероятни нахалници, но лелката от К. се превърна в еманация не само на провала на БСП, *но и на най-безпардонното лъжение.*“.

Горепосочените изрази следват патоса на силно неодобрение против Българската социалистическа партия и са изречени по адрес на ищцата именно в качеството ѝ на лидер на същата партия, и то не в случаен момент, а в момент, в който ищцата като министър на икономиката и индустрията и заместник министър-председател по икономиката и индустрията се числи към държавната върхушка – условно обособено пространство на политически ръководители, призвани да устояват на редица атаки в политически план, за да реализират интересите на обществото по основни социално-икономически въпроси, и същевременно ситуацията изисква мобилизиране на целия ѝ политически с оглед евентуалната възможност за следващо

правителство в рамките на актуалния към същия момент състав на Народното събрание, както сочи свид. А..

4. Оценките (мненията) не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност, а на проверка за истинност подлежат фактическите твърдения, които поради тази дължима проверка следва да бъдат конкретизирани с оглед преценка дали позорят адресата. Клевета може да има само при отнасяне на конкретни неверни и позорни факти към определена личност. Не е разгласяване на позорни обстоятелства изказването на общи съждения, особено на ценностни такива, на мнения, умозаклучения, предположения, общи окачествявания, епитети, т. е. изказването на такива съждения, на субективни мнения, без да се поставят в отношение с определени единични конкретни факти или деяния (Решение № 165 от 22.12.2017 г. на ВКС по гр. д. № 196/2017 г., III г. о.; Решение № 12 от 6.02.2013 г. на ВКС по гр. д. № 449/2012 г., III г. о.; Решение № 85 от 23.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1486/2011 г., IV г. о.; Решение № 468 от 26.05.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1868/2008 г., IV г. о.; П., Цв. *За клеветата като престъпно посегателство*. Съвременно право, 2000, кн. 5, с.57). Поради това изразът, че ищцата „...попаднала случайно в С., покрай връзките си с един бивш премиер със спорен етнически произход“ не могат да бъдат определени като позорящи авторитета на ищцата обстоятелства при липса на конкретизация за кое точно лице се касае в израза „един бивш премиер със спорен етнически произход“, за да може да се направи конкретен извод, че именно поради контактите си с точно определено лице, а не поради реализацията на собствените си качества и лично положени усилия ищцата е успяла да се установи в гр. С..
5. Относно следните изрази:
- „Н. ще си понесе последствията за всички свои престъпления “... „Затова няма съмнение“;
 - „След като самата тя се увъртя в куп далавери, за които се надяваме, че най-накрая прокуратурата ще обърне внимание, днес лелката от К. е решила да хапе за последно в своята безпомощност.“;
 - „От този момент сайтът **** предприема безпрецедентна кампания да освети всички мръсни, долни и лъжливи схеми на К. Н. и К. М.“;
 - „Надяваме се, че в края на тази кампания прокуратурата най-накрая ще си свърши работа.“.

Приписаното престъпление, подобно на разгласеното позорно обстоятелство, следва да бъде достатъчно конкретно по време, място, начин и обща характеристика на извършване по отношение на авторството. Това е необходимо с оглед възможността ответникът да установи истинността на разгласените обстоятелства или приписаните престъпления (Решение № 116 от 24.07.2020 г. на ВКС по гр. д. № 1960/2019 г., IV г. о.; П., Цв. *За клеветата като престъпно посегателство*. Съвременно право, 2000, кн. 5, с.59). В горните изрази липсва каквато и да е конкретизация относно това какви точно престъпления, далавери и схеми е извършила ищцата, на кои дати, през кои периоди, кои са евентуалните пострадали от твърдените престъпления, с кои трети лица са били извършени „далаверите“ и „схемите“ и кои са лицата, облагодетелствани от тези неправомерни деяния. Същите изрази представляват оценка, макар и силно отрицателна, за политическата работа на ищцата, която тя трябва да търпи в качеството си на ръководен политически деец, и то основен в българския политически живот. Изразяването на надежда от автора на процесната статия, че органите на прокуратурата

щели да си свършат работата след края на кампанията, наречена в процесната статия „антипрезидентска“, от страна на ищцата не носи по никакъв начин отрицателен смислов заряд, а представлява обществена позиция относно надлежното упражняване на правомощията на прокуратурата, която като орган на съдебната власт защитава правата и законните интереси на всички правни субекти, като следи за спазване на законността, включително и от страна на политическите и партийните лидери, какъвто по делото няма спор, че ищцата представлява в българското общество (чл. 117, ал. 1 и чл. 127 КРБ, чл. 1а ЗСВ).

Относно твърденията от ищцата неимуществени вреди

Основният смисъл на постановките от горесцитираната практика на ЕСПЧ се свежда до това политическите дейци да притежават онази психологическа тяга, която да им позволява да издържат на различни отрицателни мнения за тяхната дейност. С оглед гореобсъдената специфика на позициите, които ищцата заема в българското общество за относително продължителен период от време като политически и партийен лидер, имайки предвид и че към датата на публикуване на процесната статия същата е била и един от вицепремиерите на страната, горният извод на още по-голямо основание се прилага и по отношение на нея, а именно, че може да бъде обект на постоянни шокиращи и смущаващи твърдения в качеството ѝ на обществено деятелна личност в политическия спектър.

Според показанията на свидетелите М., А. и Б., които съдят цени като житейски нелогични, неправдоподобни и съвсем схематични, се установява, че след узнаване за съдържанието на процесната статия ищцата се почувствала неспокойна, била разсеяна и изнервена, имала проблеми със съня.

Съдят не цени показанията на свид. А. и свид. Б., които лица са икономически и професионално зависими от йерархически надмошната по отношение на тях ищца. Свид. А. е бил подчинен на ищцата, работил е в Народното събрание на Република България като дългогодишен експерт, а при публикуването на процесната статия е бил член на политическия кабинет на ищцата в Министерството на икономиката и индустрията. Макар и да не е член на ръководената от ищцата партия, за същият се извежда, че има такава професионална връзка с ищцата, че е склонен да твърди обстоятелства в изгода на ищцата. Свид. А. е бил член на политическия ѝ кабинет като министър на икономиката и индустрията и отново може лесно да бъде ангажиран от ищцата на друга позиция при промяна на политическата обстановка в полза на ищцата и нейната партия, на която позиция отново да следи за публикации по неин адрес и да бъде призоваван да свидетелства в нейна полза. Сам свид. А. сочи, че бил ангажиран от ищцата по тяхна вътрешна уговорка да следи публикации по неин адрес по времето, през което е бил член на политическия ѝ кабинет, тоест още преди снемането на показания от него същият е бил предубеден относно възприятията си от поведението на ищцата след узнаването за процесната статия. Същите изводи се налагат и по отношение на свид. Б., която е член на Българската социалистическа партия, ръководена от ищцата, била е съветник в политическия кабинет на министъра на земеделието, когато е публикувана процесната статия, заела е тази позиция по предложение на същата партия, ръководена от ищцата, и поради това се явява в икономическа и професионална зависимост от ищцата.

Показанията на тримата свидетели са схематични. Според свид. М. и свид. А. ищцата се затворила в себе си (според свид. М.), станала по-затворена (според свид. А.) и била притеснена поради съдържанието на процесната статия. Свид. М. заявява, че за тази затвореност на ищцата съдела „поради това, че същата не желал да

коментира статията и видимо не ѝ бяха приятни разговори по темата“, но не описва други проявления в поведението на ищцата, макар да твърди, че я познава повече от 5 години, както нея, така и членовете на нейното семейство. От показанията на свид. М., в частност, че ищцата не желаела да обсъжда статията, не може да се изведе, че същата се е затворила в себе си, което предполага снижаване на комуникационните прояви по различни теми, които ищцата е реализирала преди узнаването за статията, а не само във връзка с процесната статия.

Свид. А. също използва израза „затворен“, като сочи, че ищцата станала по-затворена, но не прави каквито и да е уточнения в тази връзка, от които да може да се направи преценка дали и за какъв период от време ищцата е имала отклонения в нормалния си начин на живот, воден до момента на узнаването за процесната статия и след този момент, тоест дали след горния момент не е имала желание да общува с близките и околните, включително и с водените от нея съпартийци, с които по делото се установява, че е общувала след процесния момент на узнаването на статията, като същите лица са я успокоявали, че написаното в статията не бива да я безпокои, както твърди свид. М., чиито показания в тази част също не свидетелстват за по-занижена норма на общуване, реализирана от ищцата след процесния момент.

Свид. М., която би следвало да е по-добре запозната с ищцата като личност в професионален и личен аспект, в сравнение с другите двама свидетели, след като твърди, че познава ищцата повече от 5 години, включително и другите членове на нейното семейство, сочи, че няма впечатления узнаването на статията да се е отразило на изпълнението на служебните задължения от ищцата, което допълнително потвърждава извода, че ищцата не е престанала да общува активно с околните, имайки предвид, че позицията ѝ на партиен лидер изисква постоянна комуникация с изключително голям периметър от лица – членове на ръководената от нея партия, членове на политическия ѝ кабинет, членове на Министерски съвет, в който е била министър на едно от основните министерства, както и заместник министър-председател. Поради това съдът не кредитира показанията на свид. М. и на свид. А., че ищцата станала напрегната и разсеяна (според свид. М.) и по-притеснена (според свид. А.). Според свид. М. ищцата станала разсеяна, като постоянно ровила в интернет дали има други статии с подобно съдържание като процесната статия, но твърдяното постоянно търсене от ищцата на информация за нея с отрицателно съдържание не може да обуслови извод, че е станала разсеяна при липса на други доказателства по делото, че ищцата е започнала да забравя и по-трудно да се концентрира, включително и в работния процес. Сам свид. А. сочи, че имал вътрешна уговорка с ищцата да следи за публикации по неин адрес по времето, когато бил член на политическия кабинет на ищцата като икономически министър, както и че ищцата преди него узнала за статията. При така описаната уговорка се извежда, че ищцата и преди момента на узнаване за статията е била съвсем концентрирана в работата си, която е включвала и да проверява в интернет за статии по свой адрес, след като същата е узнала за статията преди свид. А., а и преди свид. Б., която също излага, че е следяла заедно с останалите си колеги от политическия кабинет за публикации в медиите по адрес на ищцата.

Интерес представляват показанията на свид. М. и свид. А. и в частта им, че ищцата започнала да пуши повече. Свид. М. уточнява, че преди процесния момент ищцата пушела по една кутия цигари, а след този момент увеличила употребата на цигари, а свид. А. сочи само, че ищцата започнала да пуши повече. По колко кутии цигари е пушила ищцата преди и след процесния момент е обстоятелство, което въобще не намира доказателствена опора по делото, нито твърдяното увеличение на

броя цигари, които е пушила ищцата, може да се изолира като единствено причинено от узнаването за процесната статия от ищцата. Така изложените показания относно това, че ищцата започнала да пуши повече цигари, че се чувствала засегната от изразите в процесната статия – „неграмотна текезесарка“ и „лъжкиня“ (според свид. М.), „лъжкиня“ и „неграмотна“ (според свид. А.), „неграмотна селянка“ (според свид. Б.) стабилизират единствения възможен извод за схематичност на показанията на същите свидетели в доказателствен аспект, но и за категоричния извод, че ищцата по-скоро претендира обезвреда от изрази, които счита като обидни, а не като клеветнически спрямо нейната личност.

Показанията на свид. Б., че ищцата не можела да се концентрира в работния процес изцяло се опровергават от показанията на свид. М., че ищцата е продължила да изпълнява служебните си задължения ефективно, без да е била повлияна в отрицателен аспект от узнаването на статията, а както бе посочено по-горе, не се установи по делото и отрицателна реакция от страна на останалите членове на БСП спрямо ищцата, което потвърждава извода, че след узнаването за статията ищцата е продължила да функционира пълноценно в служебен план.

Според свид. М. узнаването за статията от ищцата намерило отражение в личния ѝ живот, като същата станала разсеяна и постоянно ровела в интернет дали има други статии с подобно съдържание по неин адрес, но това твърдяно обстоятелство по никакъв начин няма общо с личния живот на ищцата при липса на доказателства по делото за отрицателна промяна у ищцата в личен аспект като отчуждения спрямо съответен интимен, брачен партньор, деца, временна/окончателна фактическа раздяла, прекратяване на брачна връзка, физическо и/или психическо насилие, упражнявано от ищцата към нейни близки и/или други лица, които евентуално биха се числили към нейното домакинство, или от страна на нейни близки към самата ищца, което да е породено от евентуално нейно анормално поведение в резултат на узнаването за процесната статия, и да свидетелства за един относително продължителен времеви период, в който ищцата да е била преобладаващо душевно неспокойна, което да се е отразило и на поведението на членовете на нейното семейство към нея в отрицателна насока. Свид. Б. сочи, че е имала лична комуникация с ищцата, но не дава сведения дали личният живот на ищцата е пострадал, след като ищцата прочела статията, а само заявява, че близки на ищцата коментирали процесната статия и че ищцата нямала други отрицателни външни проявления в поведението си, освен че била разсеяна и имала проблеми със съня, от които твърдения въобще не може да се изведе, че ищцата е имала лични проблеми, които да са били причинени единствено поради състоянието ѝ, в което свидетелите твърдят, че е изпаднала след прочита на статията.

По делото липсват доказателства дали ищцата е имала спокоен и отморяващ сън преди процесния момент, за да може да се направи извод дали сънният ѝ режим е претърпял отрицателни изменения след процесния момент, както твърди свид. Б.. Съдът не дава вяра на показанията на свид. Б. и в тази част, тъй като не са подкрепени от други доказателства, че именно узнаването на статията е единствената причина за твърдения от нея нездрав сън у ищцата. Всеки политик на българската политическа арена, а и ищцата, която заема толкова висока позиция в съвременното българско общество, се е съгласил с динамиката, при която се реализират определени политически резултати, която динамика постоянно кумулира такова психическо напрежение у всеки политик, което с положителност пречи на нормалния сънен режим, и тази напрегаща обстановка всякога може да бъде основна причина за напрегнатост и изнервеност, а и за увеличена употреба на цигари.

От показанията и на тримата свидетели не се установява ищцата да е претърпяла твърдените от нея репутационни вреди. Според свид. М. други членове на БСП, прочели процесната статия, са се опитвали да успокоят ищцата, че написаното в статията не бива да я безпокои, което означава, че същите лица не са променили отношението си към ищцата, след като са счели, че твърденията по неин адрес не бива да я безпокоят. Свид. А. сочи, че не знае дали членовете на политическия кабинет на ищцата като икономически министър и членовете на БСП са променили отношението си към ищцата след узнаването за процесната статия, а според свид. Б., член на БСП, заявява, че другите членове на партията не са започнали да се държат в отрицателен аспект спрямо ищцата. Свид. М. сочи бланкетно, че ищцата започнала да приема успокоителните „Валериан“, „Седатив“ и „Неолексан“ след узнаването за процесната статия, но по делото липсват каквито и да е доказателства относно твърдения прием от страна на ищцата на успокоителни, поради което в тази част съдът не дава вяра на показанията на свид. М., нито същата свидетелка сочи ищцата да е имала належаща нужда по съответно медицинско предписание, за което по делото не е ангажирана медицинска документация.

Недоказан по делото остана и времевият период, през който ищцата да е търпяла процесните вреди. Свид. А. сочи, че ищцата все още не се била справила с негативните емоции и ѝ ставало неприятно от съдържанието на процесната статия, но както бе посочено по-горе, при липса на каквато и да е конкретика в показанията на същия свидетел, за други прояви в поведението на ищцата, не може да се приеме, че ищцата въобще е търпяла, че да продължавала да търпи процесните вреди. Свид. Б. заявява, че не може да каже със сигурност дали ищцата понастоящем се е справила със състоянието, в което твърди, че е възприела ищцата след процесния момент, от което също не може да се установи период на търпене на процесните вреди от ищцата. Според свид. М. ищцата и понастоящем продължила да приема успокоителни и да пуши повече, отколкото преди процесния момент на узнаване на статията от нейна страна, но както бе посочено по-горе, по делото не е доказан нито приемът на успокоителни и увеличената употреба на цигари от страна на ищцата, нито че узнаването на процесната статия от ищцата е единственото събитие, което се намира в причинно-следствена връзка с горетвърдените обстоятелства от свид. М. и свид. А..

Предвид изложеното, следва отхвърляне на предявения иск при недоказано от страна на ищцата проявление на кумулативните елементи, на фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, а именно липса на противоправно поведение от страна на ответника чрез написването и публикуването в интернет на процесната статия и липса на търпени от ищцата неимуществени вреди в резултат на узнаването от същата на съдържанието на статията.

По разноските

Въпреки изхода на делото на ответника не се следват разноски при липса на доказателства за тяхното извършване.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ осъдителен иск по чл. 45 ЗЗД на К. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ул. „П.“ № 46, вх. Б, ет. 7, ап. 16, срещу В. Н. П., ЕГН: *****, адрес: гр. С.,

ж.к. „Г. Д.“ № 26, вх. Г, ет. 1, ап. 60, за заплащане на сумата от 15 000 лв. – частичен иск от 30 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на клеветнически твърдения и обидни квалификации, съдържащи се в статия от 01.07.2022 г., публикувана в сайта ***** със следното заглавие: „*К. иска оставката на шефа на ДАНС, аз пък искам експулсирането на К. в селото и К.! Има доказателства как именно К. М. и К. Н. стоят в дъното на антипрезидентската кампания! К. се хвали, че държи Г. за топките. Не знам за кои топки кого държи, но ще се погрижим шепите и да останат празни*“, ведно със законната лихва от датата на публикуване на процесната статия на 01.07.2022 г. до окончателното изплащане.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____